

บทบาทการศึกษาทั่วไปกับการรักษาความเป็นไทยในกระแสนานาชาติ :

การบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

โดย อาจารย์ ดร.วิศิษฐ์พร วัฒนาวาทิน

หัวหน้าสาขาวิชาศึกษาทั่วไป สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วิชา “การศึกษาทั่วไป” มีบทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ เพราะนอกจาก “ภูมิรู้” ที่จะได้รับจากหลักสูตรวิชาเอกแล้ว วิชาศึกษาทั่วไปจะทำหน้าที่พัฒนานิสิตนักศึกษาให้ถึงพร้อมด้วย “ภูมิปัญญา” และ “ภูมิธรรม” อันจะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเป็นคนเต็มคนครบถ้วนด้วยความรู้ ความดี และมีปัญญา รู้อรอบ รู้เท่าทันโลก ซึ่งจะเป็น “ภูมิคุ้มกัน” ให้สามารถดำรงอยู่ในโลกได้อย่างมีความสุข และนำพาประเทศไทยให้ยืนอยู่ในเวทีโลกได้อย่างภูมิฐาน

วิชา “การศึกษาทั่วไป” ต้องมีลักษณะเป็นวิชาบูรณาการความรู้สหวิทยาการ โดยมุ่งหมายให้เป็นวิชาพื้นฐานชีวิตที่ให้นิสิตนักศึกษาทุกสาขาวิชาได้มีโอกาสเรียน แลกเปลี่ยน คิดเห็น และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างเปิดกว้าง จึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ จะต้องไม่ใช่การไปนำวิชาความรู้เบื้องต้นของสาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละคณะมารวมกันเป็นวิชาศึกษาทั่วไป เพราะวิชาเหล่านั้นเป็นวิชาพื้นฐานของวิชาการวิชาชีพ ไม่ใช่วิชาพื้นฐานชีวิต

วิชา “การศึกษาทั่วไป” จึงต้องกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเป็น มีฐานคิด วิเคราะห์ วิเคราะห์เป็นระบบ อย่างเห็นภาพรวม มีเหตุผล ภูมิใจในความเป็นไทยที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ร่ำรวย ด้วยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอันดีงามไม่แพ้ชาติใดในโลก แต่เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงพัฒนาก้าวหน้าไปในทุก ๆ ด้าน จนมีลักษณะของการที่ต้องอยู่ร่วมกัน นิสิตนักศึกษาจึงต้องเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ให้เห็นผลดีและผลเสีย ของการเปลี่ยนแปลงตามกระแสนานาชาติ เพื่อว่าในที่สุดนิสิตนักศึกษาจะได้เป็นที่พึงของชาติให้อยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

การมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับผิดชอบบริหารจัดการวิชา “การศึกษาทั่วไป” จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมือนงานทั้งหลายที่ต้องมีเจ้าภาพคอยกำกับดูแลงานของตนให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี การบริหารจัดการวิชา “การศึกษาทั่วไป” ไม่ควรเป็นงานที่ไป “ฝาก” ไว้กับหน่วยงานที่มีภารกิจประจำของเขาอยู่แล้ว แต่ควรมีหน่วยงานเฉพาะ ซึ่งอาจจัดในรูปของสาขาวิชา ภาควิชา หรือ โครงการการศึกษาทั่วไปก็ได้ทั้งสิ้น แต่จะต้องมีคณาจารย์ประจำส่วนหนึ่งทำหน้าที่บรรยายและประสานงานเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ไปบรรยายถ่ายทอดแนวคิด แนวปฏิบัติ ที่มีคุณค่าให้แก่นิสิตนักศึกษา

การมีผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์ในวิชาพื้นฐานชีวิต จำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับวิชาศึกษาทั่วไป ท่านเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาหรือเป็นศาสตราจารย์ก็ได้ แต่หากเป็นผู้มีประสบการณ์จริง และประสบความสำเร็จในการเสนอความคิดหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ยังต่อการพัฒนาสังคม ก็ควรได้รับเชิญเป็นผู้บรรยายในวิชาการศึกษาทั่วไปเช่นกัน

และที่สำคัญยิ่ง คือ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันจะต้องมี “นโยบาย” ชัดเจนให้วิชา “การศึกษาทั่วไป” เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ เป็น “คนเต็มคน” ทั้งกายและใจ มีความรู้ มีคุณธรรมเป็นที่พึงของชาติได้ในกระแสนานาชาติ

